

PB-PP|B-33507
BELGIE(N)-BELGIQUE

HET KIKKERTJE

zomerkampen

3
2013 - 2014
P 308588

Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw
Afgiftekantoor GENT X
V.U.: Wim Vandonck, Kortrijksepoortstraat 192, B-9000 Gent
Jaargang 33 n°3

WAT IS JNM?

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen tussen 7 en 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu. Samen trekken we het hele jaar door de mooiste natuurgebieden in en laten we ons betoveren door de zotste waarnemingen. We nemen zelf een zaag of schop in de hand en maken ruimte voor natuur. Bovendien gaan we op een duurzame en milieuvriendelijke manier door het leven en proberen we anderen daar ook warm voor te maken. En tijdens de zomermaanden? Dan kan je tijdens één van onze veertig zomerkampen in binnen- en buitenland dagenlang genieten met vrienden in de natuur. Kom zelf op ontdekking bij één van onze vijftig afdelingen in Vlaanderen en Brussel.

LID WORDEN

Om lid te worden surf je naar www.jnm.be/lidworden en vul je het online inschrijvingsformulier in. Je krijgt dan verdere betalingsinstructies per mail.

LIDGELD VERNIEUWEN

Sinds de zomer van 2012 gebeurt de lidgeldhernieuwing bij JNM automatisch. Je surft aangemeld naar www.jnm.be/lidgeldhernieuwen en ons systeem loodst je door de verschillende stappen van je lidgeldhernieuwing. Eens je lidgeld verwerkt is, krijg je van ons een bevestigingsmailtje.

Je kan ook een domiciliëeringsaanvraag indienen. Vul het aanvraagformulier op www.jnm.be/domiciliering in en stuur het op naar het bondssecretariaat. Je lidgeld zal elk jaar twee weken nadat we je via brief gewaarschuwd hebben van je rekening gevorderd worden. Wie zich domicilieert krijgt een leuk JNM-cadeau!

VERTEL HET VERDER

Is je buur, neef, vriend, lief, broer, zus, klasgenoot ... nog geen lid van JNM? Laat ze kennismaken met JNM. Het eerste werkjaar betaal je amper 5 euro!

VRAGEN

Heb je vragen over je lidmaatschap? Richt je tot onze ledenadministratie via info@jnm.be of 09/223 47 81. Het nationaal bondssecretariaat is gevestigd in de Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent en is elke werkdag open van 10u tot 12u30 en van 13u30 tot 17u. De JNM-winkel is open van dinsdag tot zaterdag van 14u tot 18u.

KRIJG JE LIDGELD TERUG

Bij heel wat ziekenkassen kan je een deel van je lidgeld of van de deelnameprijs aan een kamp laten terugbetalen. Bezorg gwen@jnm.be het formulier van je ziekenkas en vermeld duidelijk over welk lid en welk kamp het gaat.

OMNIO-WAT?!

Gezinnen met een laag inkomen komen in aanmerking voor het Omnio-statuut. Het bruto belastbare gezinsinkomen van 2012 moet lager zijn dan 16.306,86 euro, te verhogen met 3.018,84 euro per gezinslid dat niet de aanvrager is. Als je JNM een bewijsje van je Omnio-statuut (belastingen, ziekenfonds, OCMW) bezorgt, betaal je slechts 5 euro lidgeld en mag je deelnemen aan activiteiten voor de helft van de prijs. Alle informatie via gwen@jnm.be of 09/223 47 81.

LIDGELDEN

September 2013 - Augustus 2014

- 5 euro voor introductieleden: voor iedereen in het eerste jaar dat je lid bent
- 18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in de jaren 1988 tot en met 2006
- 5 euro voor omnio-statuut (laag inkomen): contacteer gwen@jnm.be
- 18 euro voor steunleden, geboren in 1987 of vroeger (abonnement op Euglena)
- 36 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen ... (abonnement Euglena + Kikker)

COLOFON

Dankjewel aan alle schrijvers en fotografen! De foto op de cover is van Riene Bijnens.

Artikels, tekeningen, foto's, opmerkingen stuur je naar kikkertje@jnm.be.

KLAAR OM OP KAMP TE GAAN?

Dag lieverds!

Stel je eens voor:

Je komt toe op een wondermooi plaatsje ergens in België. Je bent nog wat onwennig: hoeveel piepers zal ik al kennen? Wat als ik helemaal niemand ga herkennen?

Dan komt er plots een enthousiaste, springerige begeleid(st)er op je af: "Welkom op kamp!" roept deze, en hij/zij leidt je mee naar de andere piepers die al toekwamen. Je wordt overspoeld met informatie: kampafspraken, namen van begeleiding, namen van andere piepers enzoverder. Na een hele hoop gekke, grappige, leuke naamspelletjes begin je toch al enkele namen te onthouden.

Dan is het ineens tijd om afscheid te nemen van mama en papa en vertrekken jullie met de hele bende naar de kampplaats. Eenmaal daar aangekomen krijgen jullie een rondleiding en vertrek je op excursie. De eerste dag is meestal wat onwennig op kamp, maar je weet al héél snel dat het allemaal goed komt! Op het einde van het kamp heb je nieuwe vrienden gemaakt, veel gespeeld, leuke planten en dieren gezien ... kortom: je wil er niet meer weg! En dat die zomerkampen maar lang genoeg duren!

Beginnt het al te kriebelen? Ja? Gelukkig maar! Want wat je nu vast hebt is het enige, echte kampenkikkertje! Blader snel door om te ontdekken welke fantastische kampen er dit jaar zijn en kies er het aantrekkelijkste kamp uit!

Tot op kamp!

Agnais

**ONTDEK DE KAMPEN
VANAF P.11**

*Inschrijven vanaf
19 maart om 7u*

ZATERDAG 10 MEI: NATIONALE PIEPDAG

Blader snel door naar p. 10

Sluw als een ... VOS

door Daan Dekeukeleire
daan@jnm.be

KENNEN JULLIE REINTJE DE VOS? VAST WEL, MAAR TOCH ZIJN ER MAAR WEINIG MENSEN DIE AL EEN LEVENDE, WILDE VOS HEBBEN GEZIEN. DE VOS LIJKT EEN KLEIN BEETJE OP ZIJN VERRE NEEF DE HOND. HIJ HEEFT EEN ROODBRUINE VACHT, EEN WITTE BUIK, GROTE OREN EN EEN LANGE MOOIE PLUIMSTAART. VOSSEN ZIJN ONGEVEER ZO GROOT ALS EEN KLEINE HOND.

SLIM EN SLUW

De vos is een heel slim dier. Hij past zich vlug aan aan nieuwe omstandigheden en ontdekt vlug nieuwe voedselbronnen. De vos zou ook een heel sluw dier zijn. Daarom speelt de vos een belangrijke rol in veel oude verhalen en fabels. Denk maar aan het verhaal van Reinaart de Vos.

IN HET BOS, IN HET VELD EN IN DE STAD ...

Vossen kunnen in veel gebieden leven. Veel mensen kennen hem als bosdier, maar hij woont ook in landbouwgebied, in de duinen en de laatste tijd zelfs in de stad!

MENUKAART

De vos is geen kieskeurige eter. Reintje eet vooral muizen, vogeltjes, insecten en vruchten zoals braambessen. Soms kunnen ze ook een grotere prooi vangen zoals een fazant of een konijn. Ook eten ze dode dieren en afval van de mens.

De vos komt ook soms kippen halen bij mensen. Kippen zijn namelijk een makkelijke prooi. Maar daarom is hij niet geliefd bij kippenhouders. Om te zorgen dat je pluimvee veilig is, moet je een goed afgesloten nachthok maken!

HET VOSSENJAAR

In de **winter** paren de vossen. Daarna gaan

ze op zoek naar een geschikte nestplaats. Vossen maken dan veel lawaai en verdedigen hun territorium sterk.

In **maart** worden de jonge vosjes geboren. Ze moeten veel eten. Tegen juni komen ze uit hun hol en ontdekken ze de wereld.

In de **zomer** leren de jonge vosjes samen jagen en spelen ze veel. Mama en papa laten hun kindjes langzaam los.

De vossen krijgen in de **herfst** hun warme wintervacht. Het vossengezin valt uiteen: de jongen worden door hun ouders verjaagd en beginnen te zwerven. In deze tijd van het jaar is het vrij normaal dat vossen soms op ongewone plaatsen opduiken.

DE ERGSTE VIJAND: DE MENS

De vos heeft weinig natuurlijke vijanden. Enkel van de mens moet hij bang zijn. Vossen worden vaak overreden door auto's. Bovendien hebben jagers een hekel aan vossen omdat ze vinden dat die te veel fazanten en konijnen eten. Dit klopt trouwens niet, want vossen eten vooral muizen. Jammer genoeg beseffen veel jagers niet welk mooi, tof en slim dier de vos is.

OPGEPAST VOOR VOSSENKAKA!

De vos heeft last van een klein irritant beestje dat in zijn darmen leeft: de vossenlintworm. Dit wormpje legt kleine eitjes die

in de uitwerpselen van de vos terechtkomen. Dat wormpje is heel gevaarlijk voor de mens en daarom mag je nooit aan vossenkaka komen!

Ook eet je best ook geen bramen of bessen uit de wilde natuur die lager dan één meter hangen (dat is ongeveer zo hoog als een deurknop) zonder ze eerst zeer goed te wassen. Want wie weet is de vos daar gepasseerd zonder zijn poep af te vegen!

Wist je dat ...

... de vos wel 50 km/u kan lopen? Dat is even snel als je mama of papa met de auto door het dorp rijdt!

... de vos in Japan een heilig dier is?

... de vos door de mens ingevoerd is in Australië als jachtwild? Het probleem is dat hij daar veel zeldzame vogels en knaagdieren opeet.

... vossen 's nachts griezelig kunnen schreeuwen en blaffen?

... een vossenkoppeltje hun hele leven bij elkaar blijft?

HOE HERKEN JE EEN VOSSENSPoor?

De voetafdruk heeft vier vingers met duidelijke nagels. Het lijkt wat op die van een hond, maar de afdruk is meer ovaal. Een opvallend kenmerk is dat je een lijn kunt trekken tussen de voorste en achterste tenen!

WAAROM PLASSEN VOSSen OP EGELS?

Een vos eet graag egels, maar dit gaat natuurlijk niet zo gemakkelijk. Enkel op zijn buik heeft een egel geen stekels. Als er gevaar is, rollen egels zich op en zijn ze goed beschermd. De vos heeft hier iets op gevonden: hij rolt de egel op zijn rug en dan plast hij op de egel. De verbaasde egel komt uit zijn bolletje en de vos kan hem opeten. Als het geregend heeft of de vos even niet moet plassen, kan hij de egel ook in een plas rollen. Slim van die vos!

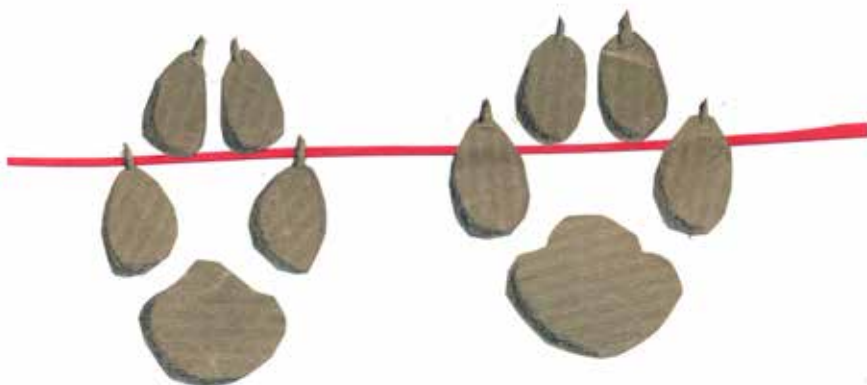
VERBODEN TOEGANG!

Vossen bakenen hun territorium af door strontjes te leggen op opvallende plaatsen. Zo kun je strontjes tegenkomen op boomstronken of heuvels in het bos. Op die manier zeggen ze aan soortgenoten: verboden toegang, dit is mijn gebied!

VOS

HOND

© Uit: Waarom Vossen op Egels Plassen, illustraties door Tinne Van den Bossche

De weetjes met een komen uit **WAAROM VOSSEN OP EGELS Plassen**, een boekje in zakformaat vol natuurweetjes, kleine verhaaltjes en groene spelletjes.

Geen zebra's en krokodillen, maar dieren en planten van bij ons. Ideaal als je op tocht bent in de natuur!

Dit hapklaar brokje natuureducatie is bijzonder geschikt voor in de jeugdbeweging, voor ouders, leerkrachten of jonge speurneuzen. Het werd helemaal gemaakt en onlangs herwerkt door vrijwilligers van JNM.

Waarom Vossen op Egels Plassen is te koop in onder andere de JNM-winkel. Meer info op **WWW.JNM.BE/VOSSEN**

DIEREN(T)HUISJES

door Justine Moonens

WANNEER DE BOMEN WEER IN BLAD BEGINNEN STAAN EN DE ZON WEER VAKER TEVOORSCHIJN KOMT, BEGINNEN DE MEESTE DIEREN TE BOUWEN AAN HUN TOEKOMSTIG HUISJE. VAAK LUKT HUN DIT ZELF WEL, MAAR SOMS KUNNEN WE EEN HANDJE TOESTEKEN. VOOR VOGELS MAKEN WE VAAK NESTKASTJES, MAAR NIET ALLEEN ZIJ KRIJGEN GRAAG EEN BEETJE HULP BIJ HUN BOUWPLANNEN. OOK VLEERMUIZEN, KIKKERS EN PADDEN KUNNEN HULP GEBRUIKEN VOOR HUN ZOMERVERBLIJF.

EEN WIJK VOOR DIEREN

Een takkenwal is voor heel wat dieren een goede plek om een nestje te bouwen. Eigenlijk is het een wijk voor dieren, waar ze niet alleen kunnen wonen maar ook voedsel kunnen vinden.

Egels, wezels en muizen houden zich er graag schuil en brengen er hun jongen groot. Vogels zoals de heggemus en het winterkoninkje denken er hetzelfde over. En zelfs de pad komt bij de takkenwal wonen. In de takkenwal leven ook veel insecten, die dan weer voedsel zijn voor de andere dieren.

Het beste aan takkenwal is dat deze heel makkelijk zelf te maken is en het als afsluiting voor de tuin kan dienen. Het enige wat

je ervoor nodig hebt is snoeihout. Een takkenwal is ongeveer een halve meter tot een meter breed. Als je de takkenwal er netter wilt laten uitzien, kun je palen gebruiken die de rand ondersteunen. Takken met doorns of stekels leg je best midden in de takkenwal. Belangrijk is dat je takkenwal gelijkmatig aanvult en hem af en toe aanstampt. Er moet wel nog steeds wind doorkunnen, zodat de takken niet gaan schimmelen.

EEN THUIS VOOR PADDEN EN KIKKERS

Als je een poel of vijver in de tuin hebt of in de buurt van een vochtig natuurgebiedje of propere beek woont, heb je kans dat er af en toe amfibieën door je tuin struinen. Kikkers en padden kan je aan een schuilplaats helpen door een kikker- en paddenhuisje te bouwen. Overdag kunnen ze zich hierin verstoppen en in de schemering kunnen ze op zoek naar lekkere hapjes zoals spinnen, vliegen, mieren, naaktslakken en nog een hele hoop andere viezebeestjes. Een kikker- en paddenhuisje kan een eenvoudig houten huisje zijn van ongeveer 30 centimeter hoog en 15 centimeter breed.

© London Permaculture, Flickr

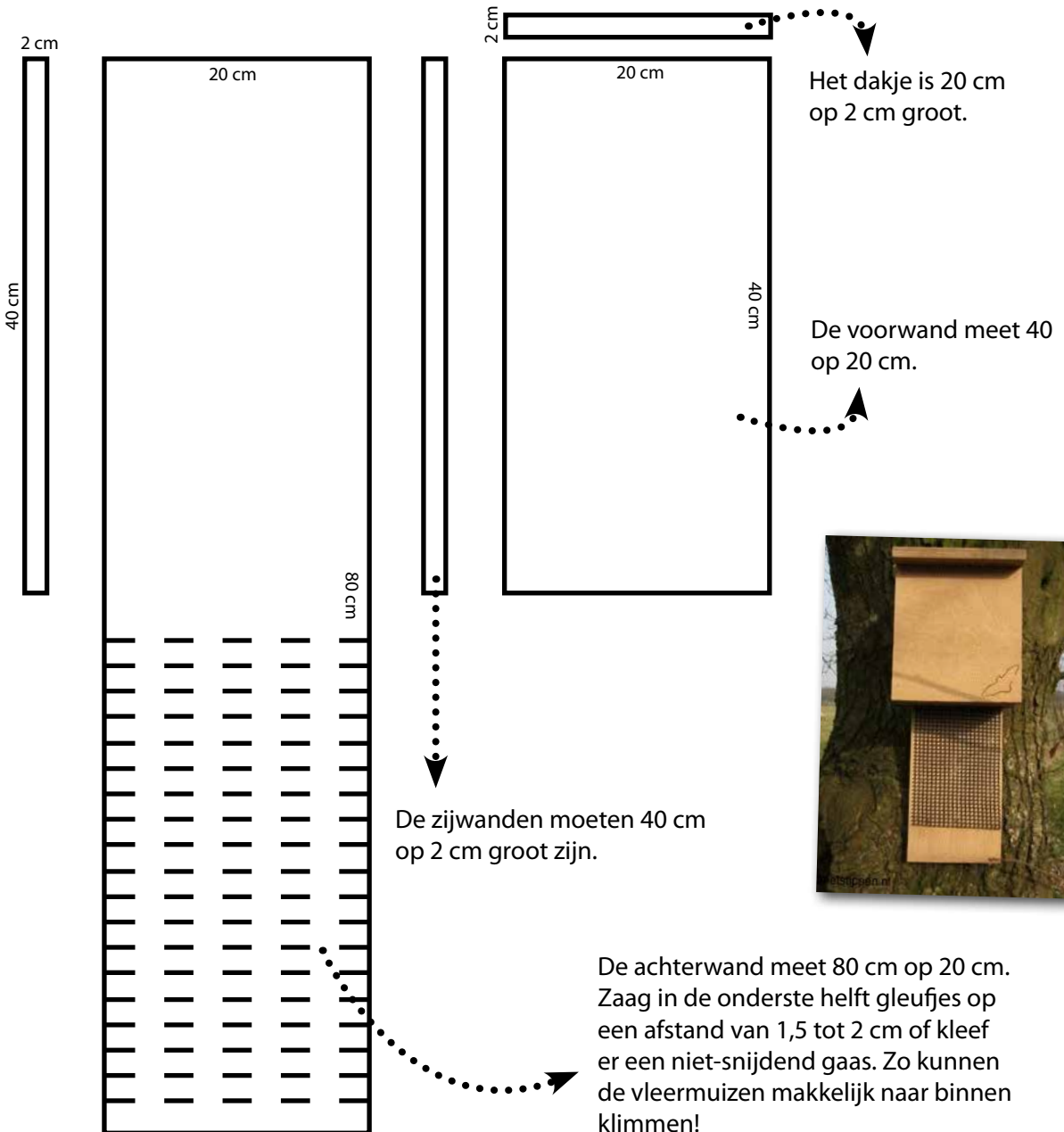
© Tuinadvies.be

Doe het zelf!

MAAK EEN VLEERMUIZENHUIS

Ook onze fladderende, muggenvangende zoogdiervrienden krijgen graag hulp bij het vinden van een mooie woonplaats. Tot hun favoriete zomerverblijven behoren zolders en kerkzolders, maar omdat we onze huizen steeds beter beschermen tegen kou en wind worden veel speten en kieren waarlangs ze binnen kunnen dicht gemaakt. Gelukkig kan je zelf vleermuiskasten maken!

NATIONALE PIEPDAG

ZATERDAG 10 MEI

in het Zoniënwoud

He piepers!

Missen jullie ook al je vriendjes en vriendinnetjes? Kunnen jullie ook niet wachten tot de kampenzomer terug begint? Dan hebben wij heel goed nieuws voor jou! Je kan ze namelijk allemaal terugzien in het **Zoniënwoud** (dat is in Brussel)! Want daar gaat de **nationale piepdag** door!

'De nationale piepdag?', hoor ik je nu denken. 'Wat is dat?'
Wel, lees snel even het volgende verhaaltje:

Overal in Vlaanderen zullen piepers aan de stations staan wachten op een trein richting Brussel. Naarmate ze dichterbij hun bestemming komen, raken de treinen alsmaar meer gevuld met lieve kindertjes met kleurige kikkertruien... "PLING-PLONG, zo dadelijk komen wij aan in Brussel!", roept de conducteur door zijn micro. Tientallen piepers stappen samen met hun begeleiders uit om op een heerlijk avontuur te gaan!

Zo, wil je weten hoe het verhaal verder gaat? Schrijf je dan als de bliksem in voor deze knaller van formaat! Meer uitleg voor mama en papa kan je hieronder vinden. Loop dus snel met deze aankondiging naar hen en kijk hen met je liefste puppy-ogen aan!

Tot dan!

© Jan Vancoppenolle

WANNEER? Zaterdag 10 mei. Check het vertrekur van je afdeling op www.jnm.be/nationalepiepdag.

WAAR? Je vertrekt in jouw afdeling en gaat met de begeleiding met de trein naar Brussel.

INSCHRIJVEN op www.jnm.be/nationalepiepdag.

MEEBRENGEN: stevige stapschoenen en een rugzakje met een regenjas, lunchpakket, voldoende water, een 4-uurtje en excursiemateriaal (als je dit hebt)

PIEPKAMPEN

2014

Kijk jij ook al uit naar het piepkamp van je dromen? Een weekje lang de natuur in België verkennen en genieten van al wat bloeit en groeit, tsjilpt, gromt en zoemt. De JNM-begeleiding staat al voor je klaar om er een onvergetelijke zomer van te maken. Op de volgende pagina's lees je hoe je je kan inschrijven. Daarna doen we alle piepkampen van 2014 uit de doeken, spannend!

**INSCHRIJVEN VANAF
19 MAART OM 7U**

KLAAR VOOR DE ZOMER?

ALLE JNM'ERS VAN 7 TOT EN MET 12 JAAR MOGEN MEE OP PIEPKAMP. VANAF HET JAAR DAT JE 13 WORDT, MAG JE OOK MEE OP INIKAMPEN (13 TOT 15 JAAR) OF KAN JE MEE OP DE GEWONE KAMPEN. DIE KAMPEN ONTDEK JE OP ONZE WEBSITE WWW.JNM.BE.

Opgelet: je kan pas inschrijven voor een kamp als je lidgeld is betaald. Hoe je dat doet, lees je op pagina 2. Daarnaast kan je je ook maar voor één kamp inschrijven. Zo verzekeren we dat zo veel mogelijk piepers mee op kamp kunnen!

INSCHRIJVEN VANAF 19 MAART

De inschrijvingen voor piepkampen worden geopend op www.jnm.be vanaf 19 maart om 7 uur 's ochtends.

Opgelet: Enkele jaren geleden voerden we de voorinschrijfdag in. Iedereen die vóór 1 oktober zijn lidgeld betaalde, kreeg dan voorrang op de kampinschrijving. Omdat we ook de nieuwste JNM'ers de kans willen geven om mee te gaan op kamp, schaffen we de voorinschrijvingsdag weer af. Het startschot voor de inschrijvingen, 19 maart om 7u, geldt dus voor iedereen!

HOE SCHRIJF JE IN?

1 Surf naar www.jnm.be/kampen en klik rechtsboven op login. Meld je aan met je gebruikersnaam en je wachtwoord. Vind je deze nergens terug, klik dan op 'paswoord vergeten'. Met je stamnummer (dat staat op het adresetiket van deze Kikker) kan je je aanmeldgegevens opnieuw instellen.

Opgelet: *test op voorhand je aanmeldgegevens om problemen op de inschrijfdag te vermijden. Denk er aan dat je enkel het lid kan inschrijven waarmee je bent ingemeld. Broers of zussen zullen dus opnieuw moeten inloggen met hun eigen account.*

2 Klik in het menu op 'Kampenzomer' en kies een kamp. Om in te schrijven, klik je onderaan het kamptekstje op 'inschrijven'. Doorloop netjes alle stappen! Voor kampen die volzet zijn, kan je je inschrijven als reserve deelnemer. De kans dat je nog mee kan is echter veel kleiner.

3 Kies een reservekamp. Het kan gebeuren dat je gekozen kamp volzet raakt nog voor we je inschrijving konden bevestigen. Daarom is het belangrijk dat je een reservekamp kiest. Zo is de kans veel groter dat je deze zomer op een kamp mee kan.

4 Controleer je gegevens, stel je vragen en bevestig je inschrijving. We sturen je vervolgens een mail met de melding dat je inschrijving verwerkt wordt. Nadat je inschrijving verwerkt is, krijg je een bevestigings-mailtje van Gwen met daarin alle betaalgegevens. Door het grote aantal inschrijvingen kan dit even duren. Je bent pas officieel voor een

kamp ingeschreven als je ook betaald hebt.

PRIJZEN

De basisprijs voor een piepkamp is 13 euro per nacht. Bij elke kampinschrijving moet dan nog 2 euro administratiekosten worden bijgeteld. De kampprijs voor bijvoorbeeld een piepkamp met zes overnachtingen is dan $6 \times 13 + 2 = 80$ euro.

In deze prijs is alles inbegrepen, uitgezonderd vervoer van en naar de kampplaats.

Piepkampen zijn heel erg in trek en er ontstaat steeds een lange wachtlijst. We vragen je dan ook tijdig het inschrijvingsgeld te betalen. Zo ben je zeker van je plaats en zijn wij zeker van je deelname.

Bij heel wat mutualiteiten kan je een deel van het kampdeelnamegeld terugbetaald krijgen. Mensen met het Omnio-statuuut (laag inkomen) kunnen bovendien genieten van een korting van 50%. Alle informatie op www.jnm.be/kampen > Prijzen.

VERVOER NAAR HET KAMP

Voor de meeste kampen is geen georganiseerd vervoer naar de kampplaats voorzien. In de convo (zie verder) staat steeds een kaartje en/of een wegbeschrijving. Je kan ook samen met andere JNM'ers naar de kampplaats rijden. Surf naar www.jnm.be/kampen > Vervoer voor meer info.

Enkele kampen zorgen wel voor eigen vervoer. De prijs van dit vervoer komt dan bovenop de normale kampprijs. Indien de exacte prijs nog niet gekend is wordt er steeds een maximumprijs vermeld.

SLAAPPLAATS EN FIETSEN

Bij sommige piepkampen slaap je in gebouwen, bij andere in tenten. Dit staat altijd vermeld bij de kampeninfo. Bij tentenkampen wordt er altijd gezorgd voor een aantal extra lokalen waar gekookt en gegeten kan worden en waar we sowieso droog zitten.

Staat er bij de kampeninfo dat je je fiets moet meenemen, zorgt dan dat deze goed in orde is en dat je goed kan fietsen!

SAMEN OP KAMP

Voor bij piepkampen krijgen we vaak de vraag of deelnemers samen met hun vriendjes naar hetzelfde kamp kunnen. Om de inschrijving eerlijk te laten verlopen is het onmogelijk om op voorhand plaatsen te reserveren voor een groepje vriendjes of broers/zussen. Wat je wel kan doen, lees je op www.jnm.be/kampen > Samen op kamp.

VEGETARISCH OP KAMP

Op de JNM-kampen wordt er in principe vegetarisch gekookt en gegeten. Naast het vegetarisme proberen we ook zo veel mogelijk biologisch voedsel te garanderen. Met dit alles zorgen we voor de samenstelling van een evenwichtig menu met alle nodige voedingsstoffen, om er een hele dag tegenaan te gaan.

IK GA OP KAMP EN IK NEEM MEE ...

Wat je moet meenemen op een JNM-kamp en wat je moet thuislaten, vind je op www.jnm.be/kampen > Wat neem ik mee. In de convo zal je ook een specifieke lijst vinden.

VEILIGHEID

De kampcommissie (KC) leidt alles op kamp

in goede banen. Op een piepkamp bestaat een KC ten minste uit een kampvoorzitter, een foer, een penningmeester, een excursieleider en een EHBO-verantwoordelijke en een aantal begeleiders. JNM zorgt er voor dat de begeleiding steeds voldoende gevormd is. Zo proberen we op elk kamp minstens één hoofdanimator en/of twee 18-plussers mee te sturen.

Ieder JNM-lid is verzekerd op de JNM-activiteiten, dus ook op de kampen. Dit gaat om twee soorten verzekering:

- Lichamelijke ongevallen: je bent verzekerd voor schade toegebracht aan jezelf, een persoonlijk ongeval dus. Deze verzekering geldt als aanvulling op de eigen ziekteverzekering.
- Burgerlijke aansprakelijkheid: je bent verzekerd voor de schade die jij toebrengt aan een derde (alle niet-JNM'ers).

Je bent via JNM niet verzekerd voor materiële schade aan je eigen materiaal. Laat dure en breekbare spullen dus best thuis.

CONVO EN MEDISCHE FICHE

De convo is een boekje waarin je alles te weten komt over het kamp: informatie over de kampplaats, het programma, een wegbeschrijving, het vervoer, de samenstelling van de kampcommissie (KC), het noodnummer op kamp, de medische fiche, wat je moet meenemen ... Je krijgt de convo toegestuurd in de eerste helft van mei.

In de convo vind je de medische fiche. Het is van groot belang dat de verantwoordelijke van de EHBO volledige en duidelijke informatie krijgt over je gezondheidstoestand. Vul daarom deze

medische fiche goed in en geef ze af bij aankomst op het kamp. Vergeet ook zeker niet je identiteitskaart!

Indien je een speciaal dieet moet volgen of andere medische noden of behoeftes hebt, verwittig dan ruim voor de aanvang van het kamp het KC. Je vindt hun contactgegevens in de convo. Is er toch iets onduidelijk, dan kan je steeds contact opnemen met Gwen (gwen@jnm.be).

ANNULEREN

De annuleringsvoorwaarden vind je op www.jnm.be/kampen > Annulaties.

NOG VRAGEN

Bij vragen vóór, tijdens en na het kamp kan je volgende mensen contacteren:

- Info over het kamp zelf, zoals bijvoorbeeld het programma, de begeleidersploeg, de afspraakplaats of speciale aandachtspunten voor jouw kind: de kampvoorzitter. Zijn/haar gegevens vind je later in de convo.
- Administratieve vragen, zoals bijvoorbeeld inschrijvingen, de convo, het lidgeld, of verzekeringen: Gwen Van Dale (gwen@jnm.be of 09/223 47 81)
- Andere vragen, zoals bijvoorbeeld algemene problemen en klachten voor, na en tijdens het kamp: de kampensecretaris, Ruben Goossens (kampensec@jnm.be)

Veel plezier op kamp!

YAVAS YAVAS KAMP 1

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 67 EURO.

 JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

2 juli - 7 juli

Zutendaal

Na een vorig Yavas Yavas vol pret en avontuur zijn we er dit jaar opnieuw. Met, je gaat het niet geloven, zelfs twee kampen! Samen trekken we een van de bosrijkste gemeenten van Vlaanderen in om er een weekje te genieten van de geweldige kampsfeer, warme zomeravonden, en onze Hampfman natuurlijk.

Hampfman is een echte avonturier die al bijna heel de wereld heeft gezien! Hij heeft de Mount Everest beklommen, met walvissen gezwommen, op struisvogels gereden in de Sahara, tussen pinguïns geslapen, hij werd bijna opgegeten door de grootste vleesetende plant ter wereld, hij heeft een tijdje ondergronds geleefd en zelfs een tijdje in de lucht. Maar naast al die leuke en grappige dingen heeft hij ook heel wat minder leuke dingen gezien. Zo heeft hij bijvoorbeeld gezien dat heel wat mensen en dieren in Afrika dorst hebben doordat er bijna geen regen meer valt, hij heeft overstromingen gezien, aardbevingen, bosbranden ... Hij heeft ijsberen zien huilen omdat het ijs op de Noordpool langzaam maar zeker wegsmelt waardoor ze geen plaats meer hebben om te wonen. Wij hopen dat jullie zin hebben om Hampfman te ontmoeten en samen met hem oplossingen te bedenken voor deze problemen.

We gaan heel veel leuke dingen doen op kamp! Samen kamperen in de natuur, beestjes zoeken, kampvuurtjes maken, zwemmen in vijvertjes, een spannend bosspel spelen, lekker eten eten, vriendjes maken en nog veel meer! Dit jaar zetten we onze tentjes op in een rustige weide naast een prachtige bioboerderij waar we zeker eens een kijkje mogen nemen. Hier moet je zeker bij zijn!

FEDELMID DE MACHTIGE ARCTOCYON

3 juli - 10 juli

Viroin

bij boer Leemans

OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

WE REGELEN VERVOER VANUIT AALST.

DIT KAMP KOST 93 EURO.

JE MOET JE FIETS MEEBRENGEN.

Heel lang geleden, maar echt heel lang geleden - zo een 50 miljoen jaar - leefde Fedelmid. Fedelmid was een Arctocyon, het best te beschrijven als een grote hyena met een machtige leeuwenmond. Fedelmid en zijn soortgenoten leefden hier in het toen nog ruige Europa vol natuur en prachtige beesten. Zoals veel tijdgenoten kennen we Fedelmid vooral van fossielen en skeletten in hars. De locatie waar ons kamp doorgaat, is zo'n regio waar al fossielen en skeletten werden gevonden en waar nu een prachtige natuur is met kloven, grotten, bossen en graslandschappen.

Er is echter een gevaar voor Fedelmid zijn laatste rustplaats. In deze vallei zijn er bedrijven met grote machines die alles willen uitgraven en zo Fedelmid zijn graf zullen kapot maken! Maar alle hoop is nog niet verloren, we kunnen Fedelmid beschermen. Als we genoeg speciale dieren vinden, kunnen we vermijden dat de bedrijven er mogen graven en dat ze de natuur moeten laten staan!

Kom jij met ons mee op deze wilde rit om het lot van Fedelmid te redden? Om onze prachtige natuur te leren kennen en redden? Ben jij de pieper die zal kunnen zeggen: ik heb geholpen om Fedelmid te beschermen? Sluit je dan aan bij onze groep de Arctocyonen!

Dit afdelingskamp van Land van Aalst staat open voor alle piepers.

© Riene Bijmens

YAVAS YAVAS KAMP 2

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 67 EURO.

 JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

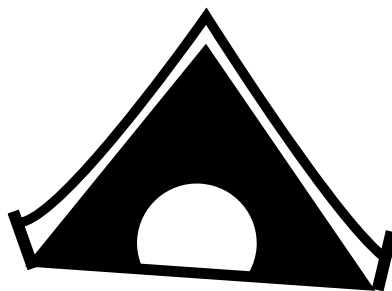
9 juli - 14 juli

Zutendaal

Na een vorig Yavas Yavas vol pret en avontuur zijn we er dit jaar opnieuw. Met, je gaat het niet geloven, zelfs twee kampen! Samen trekken we een van de bosrijkste gemeenten van Vlaanderen in om er een weekje te genieten van de geweldige kampsfeer, warme zomeravonden, en onze Hampfman natuurlijk.

Hampfman is een echte avonturier die al bijna heel de wereld heeft gezien! Hij heeft de Mount Everest beklommen, met walvissen gezwommen, op struisvogels gereden in de Sahara, tussen pinguïns geslapen, hij werd bijna opgegeten door de grootste vleesetende plant ter wereld, hij heeft een tijdje ondergronds geleefd en zelfs een tijdje in de lucht. Maar naast al die leuke en grappige dingen heeft hij ook heel wat minder leuke dingen gezien. Zo heeft hij bijvoorbeeld gezien dat heel wat mensen en dieren in Afrika dorst hebben doordat er bijna geen regen meer valt, hij heeft overstromingen gezien, aardbevingen, bosbranden ... Hij heeft ijsberen zien huilen omdat het ijs op de Noordpool langzaam maar zeker wegsmelt waardoor ze geen plaats meer hebben om te wonen. Wij hopen dat jullie zin hebben om Hampfman te ontmoeten en samen met hem oplossingen te bedenken voor deze problemen.

We gaan heel veel leuke dingen doen op kamp! Samen kamperen in de natuur, beestjes zoeken, kampvuurtjes maken, zwemmen in vijvertjes, een spannend bosspel spelen, lekker eten eten, vriendjes maken en nog veel meer! Dit jaar zetten we onze tentjes op in een rustige weide naast een prachtige bioboerderij waar we zeker eens een kijkje mogen nemen. Hier moet je zeker bij zijn!

HET GROTE PASTAFARIPIRATENKAMP

13 juli - 19 juli

Oudenaarde

OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

DIT KAMP KOST 80 EURO.

JE MOET JE FIETS MEEBRENGEN.

Arr scheepsmaatjes, het Vliegend Spaghettimonster zij met u! Wij, piraten van de Meerzeemin zitten met een groot probleem. De piraten van de Zwarte Schuit, onze gezwoeren aartsvijanden, hebben namelijk onze kapitein gepiraatnaft. En alsof dat nog niet erg genoeg is, zijn ze er ook met onze schat en onze prachtige Meerzeemin (dat is de naam van onze boot) van-door!

Voorlopig houden wij ons schuil in het bos van Ename waar we proberen een plan te bedenken om alles terug te krijgen. Maar de piraten van de Zwarte Schuit zijn met heel veel en dus zullen we jullie hulp nodig hebben!

Willen jullie ons alsjeblieft helpen? We worden hier landziek en we hebben zelfs zo veel heimwee dat onze spaghetti ons niet meer smaakt! Maar met jullie hulp, en als het Vliegend Spaghettimonster het wil, zal het vast wel lukken.

Zeebonkige groeten!

Femke, Jorn, Jeroen, Bavo, Laura en Linde

© Annelies Janssens

HET ZZZ MUGGENKAMP

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN GEBOUWEN.

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 93 EURO.

 JE MOET JE FIETS MEEBRENGEN.

16 juli - 23 juli

Kalmthoutse heide

Middenin in de Kalmthoutse Heide ligt in een boswachtershuisje. In dit prachtig huisje mogen wij ons een week amuseren als de beesten. We zullen meer zwarte heidelibellen zien dan ons lief is. We zullen de grootste zandkastelen bouwen. We zullen gaan zwemmen in de mooiste vennen. Maar bovenal gaan wij de week van ons leven beleven! En wees gewaarschuwd, er zijn extreem veel muggen. Maar dat kunnen echte JNM'ers wel aan.

Tot dan,

Je geweldig KC,
Mara, Adriaan, Ellen, Pieter en Laura

ARDENNENKAMP

20 juli - 25 juli

OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

DIT KAMP KOST 41 EURO.

JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

Heb je zin om een aantal dagen midden in de natuur te zitten? De meest avontuurlijke streek van België te bezoeken? En samen met veel nieuwe vriendjes en vriendinnetjes allerlei toffe activiteiten te doen? Dan is dit kamp iets voor jou! Samen gaan we in de Belgische Ardennen de natuur bewonderen, toffe spelletjes spelen, liedjes zingen aan het kampvuur, avontuurlijke tochten maken... Bereid je dus maar voor op een kamp bomvol plezier en hopelijk tot deze zomer!

© Jozefien Wynants

HET GROTE HARRY OTTER KAMP

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 80 EURO.

 JE MOET JE FIETS MEEBRENGEN.

21 juli - 27 juli

Scheldewindeke

De zomer komt er weer aan: tijd voor een supertof kamp! Hebben jullie zin in een week vol verhalen over prinsen en prinsessen, over tovenaars en heksen? Een week vol avonturen en heldendaden?

Dan is dit kamp iets voor jou! We nemen je mee op een tocht door een magische wereld vol sprookjesachtige bossen. We gaan vliegen over velden en rivieren. En hopelijk komen we ook veel magische wezens tegen, van groot en klein formaat.

Oefen alvast op jullie spreuken een het brouwen van drankjes. Tot deze zomer!

Bimsalabimbombeni!

HGHOK-Team

JELLE EN HET BEEST KAMP

5 - 10 augustus
Koersel-Beringen

OP DIT KAMP SLAPEN WE IN GEBOUWEN.

JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

DIT KAMP KOST 67 EURO.

JE MOET JE FIETS MEEBRENGEN.

Jelle en het beest?! Dit moet een vergissing zijn denk je bij jezelf: ze bedoelen natuurlijk Belle en het beest.

Nee hoor, het gaat hier echt wel om Jelle en het beest. Jelle is de broer van Belle. Ze beleefden samen een gelukkige kindertijd waarin ze alles deden en kregen wat hun hartje verlangde. Hun geluk bleef echter niet duren. De buurt waar Jelle en Belle wonen, wordt al jaren geteisterd door een vreemd beest.

Niemand weet precies hoe het beest er uit ziet maar iedereen voelt zijn aanwezigheid. Zodra iemand het dorp probeert te verlaten, klinkt er een enorme brul gevolgd door luide voetstappen ...

Jelle heeft een knokploeg opgericht om einde te maken aan de bezetting van het beest. Hij kan het beest jammer genoeg niet alleen verslaan en heeft jou hulp daarbij nodig. Ben jij ook benieuwd naar hoe het beest eruit ziet en waarom het de buurt lastig valt? En heb je ook gewoon zin in een beestig kamp met bosspelen, toffe beestjes en heel wat nieuwe vriendjes? Dan is het Jelle en het beest kamp het avontuur van je leven!

© Jozefien Wynants

BAGUETTEPRETKAMP

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

5 - 10 augustus

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 67 EURO.

 JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

Als je een fan bent van baguettes, baretten en pret dan is dit het Baguettepretkamp echt iets voor jou!

In een prachtige omgeving gaan wij zoeken naar de Fransman die in ieder van ons schuilt. Op een zalige kampplaats zetten we onze basis op. Van daaruit zullen we allemaal avonturen beleven op Franse wijze: onze eigen Eiffeltoren bouwen, een zalig Tour de France spel en nog zo veel meer.

En dan vergeten we bijna de mooie, niet zo Franse natuur te vermelden. Die zullen we samen onder de loupe nemen en de talrijke bossen zullen we dapper doorkruisen.

Ben je bijna overtuigd om mee te gaan? Hier is de allerlaatste reden: de prachtige Franse keuken. Dit omvat hopen kaas, croissants en kikkerbiljetjes. Ons logo is niet voor niets een kikker met van die sappige vlezige billen om in te bijten. ;-)

Hoor je dat stemmetje in je hoofd dat zegt dat dit kamp iets voor jou is? Voel je het verlangen in je buik om met ons mee te gaan?

Trek dan je mooiste streepjes-t-shirt aan, zet je baret op en schrijf je in!

KAMP DRAKENBERG

12 - 17 augustus

Riemst

OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

DIT KAMP KOST 67 EURO.

JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

Misschien wist je het nog niet, maar draken behoren tot de meest bedreigde diersoorten ter wereld! Je kent allicht de vele verhalen over draken die prinsessen ontvoeren, dorpen in brand steken of ridders verslinden ... maar dit zijn allemaal leugens! Draken zijn best lieve beesten, al eten ze wel eens graag een door vuur geroosterd schaapje. Desondanks werden ze bijna allemaal de dood in gejaagd door ridders die denken dat ze o zo stoer zijn.

In ons land zijn er enkel nog draken te vinden aan de grens, in een gebied waar er veel natuur is. Diep in de grotten en groeves van de heuvels komen nog enkele draken voor. Ze hebben echter dringend onze hulp nodig en daarom gaan we ze deze zomer helpen.

Maar eerst moeten we bewijzen dat we hun vertrouwen verdienen en één kunnen worden met de natuur. Zijn jullie stoere piepers? Wil je véél coole dieren en planten ontdekken en kan je een beetje (vuur) spuwen? Dan nemen we je graag mee op avontuur deze zomer!

© Floris Van Laere

HET STELLA MATUTINAKAMP

 OP DIT KAMP SLAPEN WE IN TENTEN.

 JE MOET ZELF JE VERVOER REGELEN.

 DIT KAMP KOST 80 EURO.

 JE HOEFT JE FIETS NIET MEE TE BRENGEN.

13 - 19 augustus

Bohan sur Semois

Stella Matutina was een meisje dat leefde in de bossen van Bohan. Ze was bang om naar school te gaan en daarom leerde ze op zichzelf. Stella woonde in een hutje en leefde van alles wat ze van kruiden en bessen vond. Ze ontdekte van alles en nog wat! Voor ze stierf schreef ze een heleboel brieven en één daarvan was geschreven aan een bende jongeren uit de toekomst. Deze brief is toevallig bij de begeleiding van JNM terecht gekomen en zij gaan nu op zoek naar een leuke bende piepers om dit avontuur met hen aan te gaan.

Hallo liewe Jongmense van die toekoms,

Ek is Stella Matutina, ek leefde in die woude van Bohan. Dit is vir my 'n plesier om julle 'n brief te mag skryf. Ek het naamlik julle hulp nodig, jongbloedigen. Toe ek klein was het ek last van die Didaskaleinoparaskavedekatriafobie. Ek is hiermee geboelie en daardeur sonderde ek my af hier heeltemal almal in die woude maar nou is ek hier oud en wys geword het, en ek voel dat ek dit nie me meer lank sal trek het ek julle hulp nodig! Die groot mense soek my hut. Hulle dink dat ek 'n heks was en wil hom verbrand ... Ek het julle nodig jongmense uit die toekoms. Help my en red my huis. Bou saam met 'n super pret-span 'n beskerming vir my huis sodat hulle dit nooit meer vind! kan ek op julle staatmaak hiervoor? in die kamp dat julle in die bos rondom my hut sal maak sal bande gesmee word, grense verskuif en baie vriendskappe ontstaan. My hut lê in die middel van 'n pragtige gebied in Bohan, maar ek kan nie sê presies waar, dan vind die groot mense het miskien. Dit sal 'n hele soektog word daar naartoe, maar ek is seker dat julle dit sal kan hanteer. Ek hoop dat julle hierdie opdrag geheim kan hou vir die groot mense en my kom help! Ik dank julli!

de Didaskaleinoparaskevidekatriafobische Stella Matutina

Wij hopen dat jullie de ernst van deze zaak inzien en ons willen komen helpen om Stella Matutina te beschermen. Wij hebben al wat voorzorgsmaatregelen getroffen en een kamp opgezet in de buurt van haar hut. Maar nu hebben we toch echt wel jullie creativiteit nodig! Kom dus maar helpen! Tot op kamp!

VEGETARISCH ETEN?!

door Mauri Boute

JE HEBT VAST AL EENS GEHOORD VAN VEGETARISCH ETEN EN MISSCHIEN EET JE THUIS AF EN TOE OOK WEL EENS VEGETARISCH. ALS JE DEZE ZOMER MEEGAAT OP KAMP DAN WORDT ER ELKE DAG VEGETARISCH GEKOOKT. MAAR WAT IS DAT NU EIGENLIJK, 'VEGETARISCH ETEN'?

Vegetarisch eten betekent dat er bij het koken geen vlees of vis gebruikt wordt. De JNM-foers, zo noemen we de mensen die op kamp koken, zijn er als de beste in om heerlijke vegetarische maaltijden te maken vol energie en gezonde voedingsstoffen. Maar waarom doen we dat eigenlijk? Daar zijn een heleboel redenen voor!

VOOR HET MILIEU

Mensen kweken stallen vol met dieren en al die dieren samen produceren hopen mest. Vaak te veel mest om terug op het land uit te voeren. Bovendien spoelen heel wat meststoffen mee via het regenwater waardoor het water erg vervuild wordt. Het kweken van dieren vervuult niet alleen het water, maar het verbruikt ook heel veel water. Zo is voor een kilo rundvlees 15 000 liter water nodig. En zo kunnen we nog wel even doorgaan met negatieve effecten die de veeteelt op het milieu heeft.

TEGEN HET VOEDSELTEKORT IN DE WERELD

Als we op één veld boontjes kweken waar 100 mensen van kunnen eten en op een even groot veld ernaast kweken we dieren, dan zullen daar slechts 10 mensen van kunnen eten! We kunnen dus besluiten dat plantaardig voedsel ongeveer tien keer zo veel eiwitten per hectare oplevert in vergelijking met vlees. Als iedereen groenten zou eten, zou er dus heel wat meer voedsel zijn waar meer mensen van kunnen eten. Dit

is heel simpel uitgelegd hoe we de honger uit de wereld zouden kunnen helpen, maar het zit helaas veel ingewikkelder dan dat in elkaar. Toch is vegetarisch eten een stap in de juiste richting!

VOOR HET DIERENWELZIJN

Een andere reden om geen vlees te eten is omdat ze vaak niet diervriendelijk worden behandeld. Zo zitten ze vaak in te kleine kooien, zien ze nooit het zonlicht of worden ze door de dierenarts behandeld zonder verdoving. Maar zelfs al worden de dieren goed behandeld, toch zijn er heel wat mensen die dit vlees niet willen eten omdat ze vinden dat een dier niet moet sterven om het later op te eten.

VOOR JE GEZONDHEID

Sommige mensen kiezen dan weer om vegetarisch te eten omdat dat gezonder is. Als je gevarieerd en evenwichtig vegetarisch eet, dan is dat immers negen op de tien keer gezonder dan onze traditionele keuken waar vlees centraal staat.

Dat is een hele boterham om over na te denken voor je nog eens vlees eet!

KAMPREGLEMENT

We hebben al heel wat uitleg gegeven hoe je inschrijft voor een kamp en hoe alles er aan toe gaat. Voor de volledigheid kan je ook het kampreglement doornemen. Dat is artikel 64 van het Huishoudelijk Reglement van JNM. We vatten hier de belangrijkste regels samen.

- We verwachten van jou dat je geïnteresseerd bent in natuur en milieu. En of dat nu sprinkhanen, fossielen of vogels zijn, alles komt aan bod! We verwachten ook dat je openstaat voor andere meningen, zodat we met een hele groep piepers samen goed overweg kunnen.
- Het doden, onnodig vangen of gevangen houden en verzamelen van planten en dieren moet vermeden worden.
- Alle kampdeelnemers helpen mee aan de bereiding van het eten. Dat wil zeggen dat de foer de taken verdeelt: groenten snijden, tafels dekken, afwas doen...
- We zijn een milieuvereniging. We trachten het milieu te beschermen en iets aan de milieuvervuiling te doen. Dat wil ook zeggen dat in elk geval het gebruik van wegwerpverpakkingen moet vermeden worden en er op een verantwoorde wijze met voedsel moet worden omgesprongen. Blik, brik, plastic flessen zonder statiegeld en ander wegwerpmateriaal horen bijgevolg niet thuis in de rugzak van de pieper. Het meenemen van snoepgoed en dergelijke in de rugzak moet tot een minimum beperkt blijven.
- We verwachten van jou dat je open staat voor alle andere kinderen in de groep en actief meehelpt om de sfeer op kamp zo tof mogelijk te maken.
- Op JNM-kampen wordt er vegetarisch gekookt. Indien een kampdeelnemer vlees wenst te eten, kan hij/zij dit aan de foer vragen. Deze mag dat in principe niet weigeren.
- De kampcommissie kan (in het uiterste geval) beslissen iemand van het kamp weg te sturen. Bij het wegzenden van een minderjarige kampganger moet de kampvoorzitter de ouders onmiddellijk telefonisch verwittigen.
- Voor piepkampen waar een fiets noodzakelijk is, moet elke kampdeelnemer er voor zorgen dat de fiets wettelijk in orde is.
- Het gebruik van een GSM op kamp is in principe verboden. Thuislaten die dingen dus.

DE BIDSPRINKHAAN

door Judith Herman

MATEN: van 1,5 centimeter tot meer dan 25 centimeter lang!

HABITAT: ze komen voor in delen van Europa, zuidelijk Azië, Noord- en Zuid-Amerika, zuidelijk Afrika, Nieuw-Zeeland en delen van Australië. De Europese bidsprinkhaan komt voor van de zuidelijke delen van Europa en in Belgisch-Lotharingen in België. Wie op kamp gaat naar de Viroin heeft kans er één te spotten!

VOEDSEL: ze staan bekend als uitzonderlijk roofzuchtige insecten. Ze pakken alles wat binnen het bereik van de krachtige vangpoten komt en niet te groot is. Meestal bestaat de prooi uit andere insecten die in planten leven, zoals vliegen en muggen, sprinkhanen, bijen en hommels. Er zijn ook al grotere bidsprinkhanen gezien die kleine hagedissen, kikkers en zelfs kleine vogels buitmaakten en opaten! Wist je trouwens dat jonge bidsprinkhanen vaak hun broertjes of zusjes opeten?

VIJANDEN: ze hebben veel vijanden, maar vogels vrezen ze het meest. Rovende zoogdieren zoals spitsmuizen en vleermuizen lusten ook wel een bidsprinkhaan en kameleons zetten hem op nummer 1 als lievelingseten.

antennes

Antennes zijn lang in vergelijking met die van andere insecten, maar nooit langer dan het lichaam.

kop

De kop is altijd driehoekig. Ze zijn de enige insecten die hun kop helemaal kunnen omdraaien en achter zich kunnen kijken.

ogen

De bidsprinkhaan heeft 5 ogen. Twee daarvan dienen voor het waarnemen van voedsel en gevaar en de andere drie ogen hebben een minder belangrijke functie.

Wist je dat ...

... tijdens het paren het vaak triest afloopt voor het mannetje? Hij wordt dan vaak opgegeten door het vrouwtje, soms zelf voor de paring begonnen is!

... er wel tweeduizend soorten bidsprinkhanen zijn?

... de naam 'sprinkhaan' is misleidend, want eigenlijk zijn bidsprinkhanen meer verwant aan kakkerlakken dan aan sprinkhanen. Ze kunnen niet springen en zijn carnivoren, soms zelfs kannibalistisch.

vangpoten

Zijn erg kenmerkend. Het breedste deel is de dij. Hierop zitten stekels zodat in rusttoestand de poten precies in elkaar passen. Er is ook een duidelijke vanghaak om de prooien vast te houden. De poten zijn in rust zo gevouwen alsof het lijkt dat het beest aan het bidden is, vandaar de naam bidsprinkhaan.

vleugels

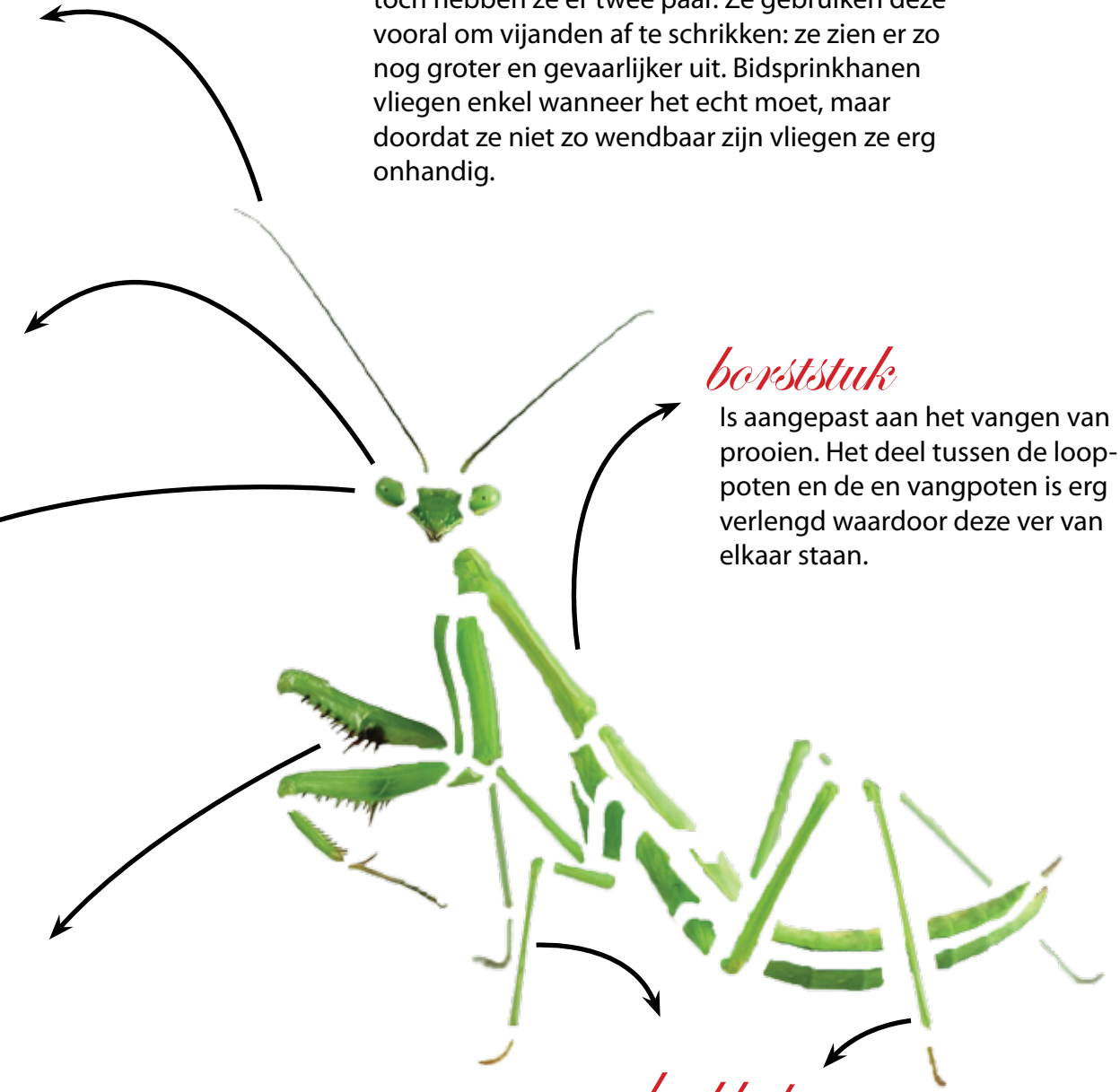
Al hebben bidsprinkhanen erg slechte vleugels, toch hebben ze er twee paar. Ze gebruiken deze vooral om vijanden af te schrikken: ze zien er zo nog groter en gevaarlijker uit. Bidsprinkhanen vliegen enkel wanneer het echt moet, maar doordat ze niet zo wendbaar zijn vliegen ze erg onhandig.

borststuk

Is aangepast aan het vangen van prooien. Het deel tussen de looppoten en de vangpoten is erg verlengd waardoor deze ver van elkaar staan.

looppoten

Zijn dun en opvallend lang. Ze hebben geen doorntjes zoals de vangpoten dat wel hebben. De looppoten zijn niet zo geschikt om hard mee te lopen, de bidsprinkhaan is dan ook niet erg snel. De poten zijn eerder gemaakt om te wiegen. Door die beweging lijkt het een blaadje in de wind, de perfecte camouflaage!

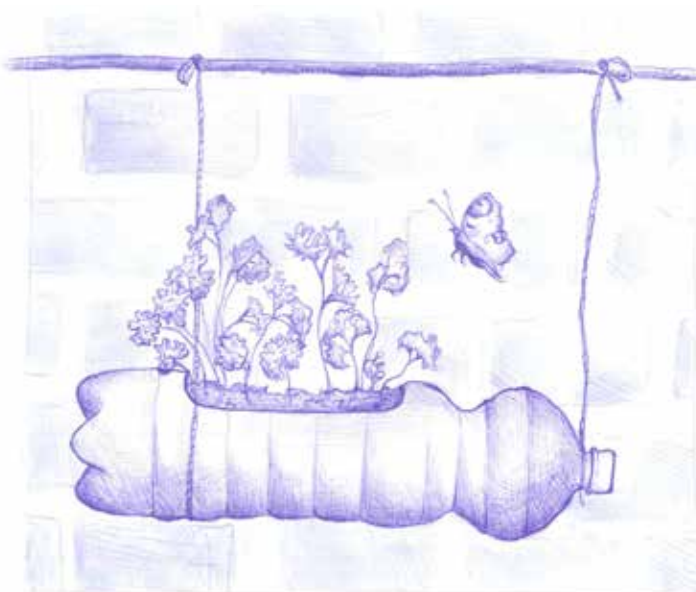

KWEEK JE FLESSENGROENTEN

door Eli Bijmens

WIE DENKT DAT JE EEN GROTE TUIN EN VEEL TIJD NODIG HEBT OM JE EIGEN GROENTJES TE KWEKEN, HEEFT HET MIS. JE KAN OOK GROENTEN EN KRUIDEN KWEKEN IN JE HUIS OF OP JE TERRAS! ER BESTAAN EEN HELEBOEL LEUKE MANIEREN OM DIT TE DOEN. LEER SNEL JE EIGEN GROENTJES KWEKEN IN, JAWEL, PLASTIC FLESSEN!

- 1 Zoek een plastic fles. Als je dit niet in huis hebt, vraag het dan eens aan de bureu!
- 2 Knip een gat uit de lange kant van de fles.
- 3 Maak een aantal kleine gaatjes in de onderkant.
- 4 Vul de fles met potgrond.
- 5 Zaai je zaadjes in die grond.
- 6 Hang de fles met touwtjes op een plaats waar de zon veel schijnt.
- 7 Geef de plantjes af en toe water!

PIEPVERANTWOORDELIJKEN

Judith Herman	Akerland	0484108177	boerewormkruid@hotmail.com
Veronika Thiers	Akerland	0497/25 73 86	veronika.thiers@hotmail.com
Lotte Gielis	Antwerpen	0471/02 32 60	lottegielis@gmail.com
Suzanne Picard	Antwerpen	0489/42 63 61	suzyocard@hotmail.com
Hippoliet Vandermeulen	Brugge	0471664342	hippoliet@live.be
Esther Debbaut	Durmeland	0476/85.35.51	estherdebbaut@gmail.com
Jana Schelfhout	Durmeland	0471653790	janaschelfhout@telenet.be
Roeland Develter	Eeklo	0474309279	roel_d_@hotmail.com
Andries Habex	Fruistreek	0475/24 69 28	honingraadje@gmail.com
Basile Leroy	Gent	0479969490	basile.leroy.jnm@hotmail.com
Emma Verheirstraeten	Gent		emma.verheirstraeten@hotmail.com
Babette Oosterlynck	Gent	0475 6742 55	oosterlynckbabette@gmail.com
Lissa Breugelmans	Hageland-Zuid- derkempen	0473/68 03 93	lissa.breugelmans@gmail.com
Jens Vastmans	Hoge Kempen	0474/022604	jensvastmans@live.be
Justine Moonens	Klein-Brabant		justine.moonens@gmail.com
Sara Van Beneden	Kortrijk	0478570342	saravanbeneden@gmail.com
Cheyenne Guldemont	Land Van Aalst	0486/53 80 36	guldemont.cheyenne@gmail.com
Klara Bolckmans	Leievallei	0479/02 74 40	klara.bolckmans@gmail.com
Anke Vandenplas	Leuven	0487463682	anke_vandenplas95@hotmail.com
Ellen Schiepers	Leuven	0471093379	schiepers.ellen@gmail.com
Willem Royens	Markvallei		bart.karolien@scarlet.be
Stijn Eggermont	Mechelen		stijn.eggermont@skynet.be
Jeroen Demaeght	Middenkust	0499/99 89 68	demaeghtjeroen@hotmail.be
Elien Lebuf	Moervallei	0479851486	elien95@hotmail.com
Sara Malfliet	Neteland	0477821882	saartje_147@hotmail.com
Dokus Arys	Ninove-Geraards- bergen	0479 57 26 02	dokusarys@hotmail.com
Charlotte Van Cappellen	Noordwest-Brabant	0497/70 35 85	charlottevancappellen@gmail.com
Hannes Van Haver	Pajottenland	0497/37 43 04	hannes_van_haver@hotmail.com
Johanna Daems	Pallieterland	04/89609865	johannadaems@hotmail.com
William Hautekiet	Poekebeek	0470/05 64 51	william.hautekiet@jnm.be
Sam Durnez	Roeselare		sam.durnez@hotmail.com
Pallietier De Smedt	'S Heerenbosch	0471/50 14 02	pallietierdesmedt@hotmail.com
Tim Eeckhout	Scheldeland	0498475060	tim.eeckhout@outlook.com
Sam Goekint	Scheldeland	0495 / 84 09 46	sam.goekint@telenet.be
Stiene Beyens	Taxandria	0477/04 42 29	stientjebeyens@hotmail.com
Loes Adriaensens	Taxandria	0476/ 76 57 32	loezepoesje@yahoo.com
Joke Van der Heyden	Vlaamse Ardennen	0476381209	vdheyden.joke@gmail.com
Arne Milleville	Westland	0496327850	arne.milleville@telenet.be
Eli Bijmens	West-Limburg	0478/52 93 70	elibijmens@hotmail.com
Sarah Kasran	Zandland	0479139030	sarahkasran@msn.com
Lotte Ghijs	Zottegem	0494/64 47 03	lotteghijs@gmail.com
Riene Bijmens	Zuid-Limburg	0474104777	rienebijmens@hotmail.com
Louise De Cort	Zuidwest-Brabant	0477 62 99 60	louisedecort@hotmail.com

JNM-WINKEL

Zijn jullie ook al aan het dromen van zingende nachtgalen, fladderende vlinders en tjirpende sprinkhanen in het hoge gras? Het voorjaar staat voor de deur en dat is meteen ook weer het uitstekende moment om die zoekkaarten, netjes en loeppotjes boven te halen!

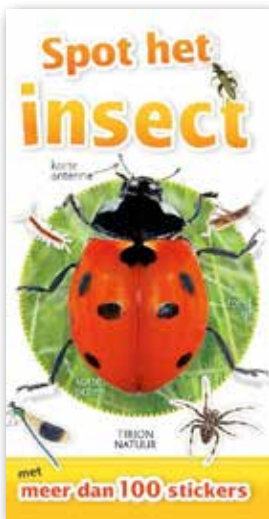
Onze ijverige winkelier heeft alvast enkele leuke spulletjes uitgezocht die je als JNM-lid zoals steeds aan een aardig prijsje kan bestellen!

www.jnm.be/winkel

< **Herkenningskaart (Wilde) Dieren in de tuin**
leden 4,40 euro

Wat zingt, kruipt en fladdert in de natuur vlakbij huis en hoe lok je dieren in je tuin? Deze handige uitvouwkaart laat je kennis maken met 150 bekende tuindieren en hun biotopen: vogels, vlinders, bijen, waterbeestjes, amfibieën, libellen, bodemdieren en zoogdieren. Met tips voor een diervriendelijke tuinrichting en beplanting.

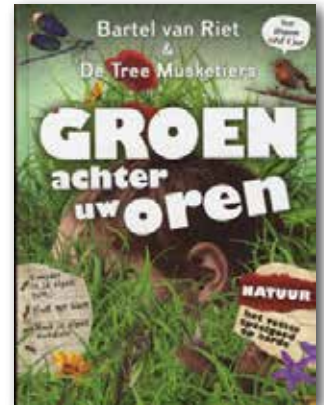

< **Spot het insect**
leden 7,60 euro

Neem een kijkje in de wondere wereld van insecten en griezelige kruiers, waaronder de honingbij, tapijtkever, veldsprinkhaan, krabspin, huisvlieg, zigeunermot, en nog veel meer. Wat zijn de belangrijkste kenmerken? Wat eten ze? Waar en hoe leven ze? Met stickers kan je je eigen insectendagboek bijhouden!

Groen achter uw oren >
leden 14,20 euro

Dit boek helpt je insecten en planten te vinden, geeft kampeertips en toont hoe je je eigen groenten kweekt. Maar het stuurt je net zo goed op uitstap naar het Zwin. En als het een keer te hard regent, zijn er spelletjes en raadsels.

< **Vlindernet-wit-japannet - leden 27,80 euro**

Een vlindernetje dat je in drie stappen opplooit en in je jaszak past. Ideaal om op safari te gaan in de tuin en op tocht met JNM natuurlijk!

Loeppotje met twee lensdeksels - leden 3,20 euro >

Bestudeer die kleine kriebelbeestjes met dit handige loeppetje dat 2 en 4 maal kan vergroten.

